

Handelsbetrekkingen van België met **ZWITSERLAND**

Deze statistische nota is ook beschikbaar op de website van het Agentschap voor Buitenlandse Handel : www.abh-ace.be

© Daniel Schwen

**Agentschap voor
Buitenlandse Handel**

INHOUDSTAFEL

1	Belang van België en de andere EU-landen in de handel met Zwitserland	2
1.1	Export.....	2
1.2	Import	3
2	Belang van Zwitserland en haar buurlanden in de Belgische buitenlandse handel (2018).....	4
3	Bilaterale handelsbetrekkingen	5
3.1	Handelsverkeer in goederen.....	5
3.1.1	Export.....	7
3.1.2	Import	9
3.1.3	Algemene evolutie van de handel in goederen na de eerste negen maanden van 2019	11
3.2	Handelsverkeer in diensten	12
3.2.1	Export.....	13
3.2.2	Import	14
3.2.3	Algemene evolutie van de handel in diensten na de eerste negen maanden van 2019	15
4	Enkele economische indicatoren - Zwitserland	16
5	METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN	17
5.1	CONCEPT	17
5.2	Index van de eenheidsprijs in de in- en uitvoer.....	18
6	Bronnen.....	19
7	Contacten	19

1 BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET ZWITSERLAND

1.1 EXPORT

De totale export van goederen vanuit de Europese Unie (EU-28) naar Zwitserland was in 2018 goed voor een bedrag van EUR 156,2 miljard. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 3,3%, waarmee het binnen de EU de 8ste belangrijkste exporteur van goederen naar Zwitserland was.** Duitsland nam de 1ste plaats in met 34,4%, terwijl Italië en het Verenigd Koninkrijk de tweede en derde plaats bezetten met een aandeel van respectievelijk 14,3% en 13,8%.

Terwijl de waarde van de Europese uitvoer (EU-28) naar Zwitserland in 2018 4,3% (+EUR 6,4 miljard) hoger lag dan een jaar eerder, is de Belgische export er tijdens deze periode met 12,6% (-EUR 746,3 miljoen) op achteruit

gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat het aandeel van ons land binnen de EU-export van goederen naar Zwitserland in 2018 is afgenomen.

De Duitse export van goederen naar Zwitserland steeg in 2018 met 0,5% (+EUR 254,0 miljoen) in waarde, terwijl die van Italië en het Verenigd Koninkrijk met respectievelijk 8,5% (+EUR 1,8 miljard) en 22,7% (+EUR 4,0 miljard) groeide. De toegenomen uitvoer van dit laatste land was voornamelijk het resultaat van een hogere waarde voor 'goud'.

TABEL 1: EVOLUTIE VAN DE EXPORT NAAR ZWITSERLAND

In miljoen €	2017	2018	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Duitsland	53.567,4	53.821,4	0,5	34,4
2 Italië	20.575,4	22.328,2	8,5	14,3
3 Ver. Koninkrijk	17.604,8	21.592,9	22,7	13,8
...				
8 België	5.942,0	5.195,7	-12,6	3,3
...				
Totaal EU-28	149.806,4	156.246,3	4,3	100,0

1.2 IMPORT

De totale import van goederen vanwege de Europese Unie (EU-28) uit Zwitserland bedroeg EUR 108,9 miljard in 2018. **België vertegenwoordigde een aandeel van 5,3%, waarmee het binnen de EU de 6de belangrijkste importeur van goederen uit Zwitserland was.** De eerste plaats werd aan invoerzijde ingenomen door Duitsland met 39,3%, terwijl Frankrijk en Italië de tweede en derde plaats bezetten met een aandeel van respectievelijk 15,3% en 10,1%.

Terwijl de Europese invoer (EU-28) uit Zwitserland tussen 2017 en 2018 met 1,6% (-EUR 1,7 miljard) afnam, ging de Belgische import er tijdens deze periode met 10,5% (+EUR 549,9 miljoen) op vooruit. Het resultaat hiervan is dat het aandeel van ons land binnen de EU-import uit Zwitserland in 2018 is toegenomen.

De Duitse import van goederen uit Zwitserland daalde in 2018 met 0,1% (-EUR 59,0 miljoen) in waarde, terwijl die van Frankrijk en Italië met respectievelijk 0,4% (-EUR 73,8 miljoen) en 2,3% (-EUR 262,0 miljoen) verminderde.

TABEL 2: EVOLUTIE VAN DE IMPORT UIT ZWITSERLAND

In miljoen €	2017	2018	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Duitsland	42.910,3	42.851,3	-0,1	39,3
2 Frankrijk	16.700,9	16.627,0	-0,4	15,3
3 Italië	11.222,7	10.960,6	-2,3	10,1
...				
6 België	5.242,1	5.792,0	10,5	5,3
...				
Totaal EU-28	110.693,5	108.948,2	-1,6	100,0

2 BELANG VAN ZWITSERLAND EN HAAR BUURLANDEN IN DE BELGISCHE BUITENLANDSE HANDEL (2018)

KLANT → BELGISCHE EXPORT

LEVERANCIER → BELGISCHE IMPORT

Frankrijk

2de klant

EUR 57.034,3 miljoen

3de leverancier

EUR 35.787,8 miljoen

Duitsland

1ste klant

EUR 70.101,0 miljoen

2de leverancier

EUR 49.468,5 miljoen

Zwitserland

13de klant

EUR 5.195,7 miljoen

13de leverancier

EUR 5.792,0 miljoen

Italië

6de klant

EUR 20.177,2 miljoen

8ste leverancier

EUR 12.993,8 miljoen

Oostenrijk

15de klant

EUR 3.834,1 miljoen

30ste leverancier

EUR 2.247,0 miljoen

INTERESSE VOOR ZWITSERLAND

Het Exporteursbestand van het Agentschap voor Buitenlandse Handel telt 4.093 Belgische ondernemingen die naar Zwitserland exporteren. Verder zijn er nog 3.604 bedrijven die interesse tonen voor deze markt.

3 BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3.1 HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

In 2018 stond Zwitserland **13de** op de lijst van de voornaamste klanten van België, na Zweden maar voor Turkije.

De **uitvoer** van België naar Zwitserland bedroeg net geen EUR 5,2 miljard in 2018 tegenover meer dan EUR 5,9 miljard in 2017, d.i. een afname van **12,6%** (-EUR 746,3 miljoen). In 2018 nam Zwitserland 1,3% van de totale Belgische uitvoer voor zijn rekening.

Zwitserland rangschikte zich in 2018 eveneens als **13de** leverancier van België. Hiermee plaatste het land zich na Zweden, maar voor Noorwegen.

De Belgische **invoer** uit Zwitserland is met **10,5%** (+EUR 549,9 miljoen) toegenomen, van ruim EUR 5,2 miljard in 2017 tot iets minder dan EUR 5,8 miljard een jaar later. Het aandeel van het land in de totale Belgische invoer bedroeg aldus 1,5%.

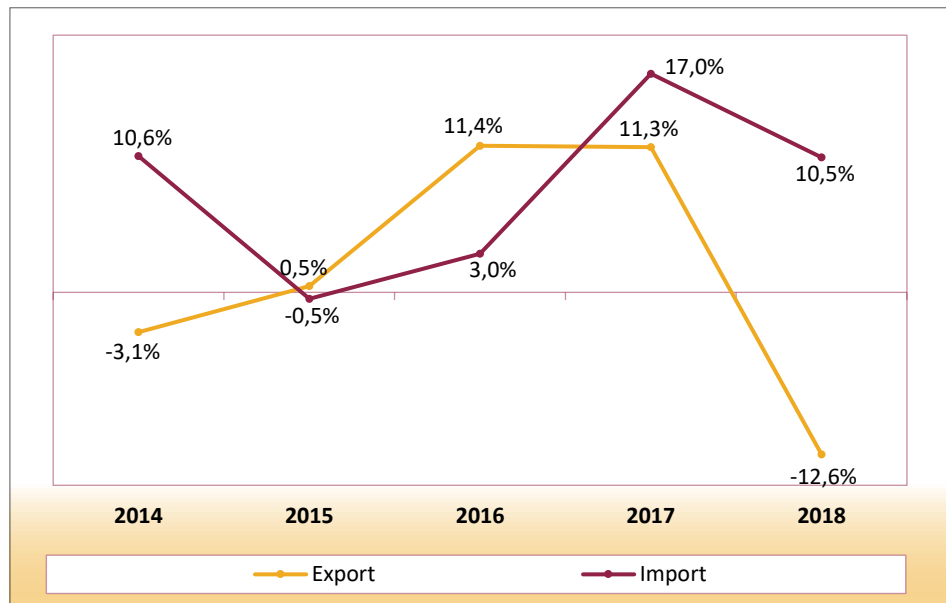
TABEL 3: EVOLUTIE VAN DE HANDELSBETREKKINGEN TUSSEN BELGIË EN ZWITSERLAND

In miljoen €	2014	2015	2016	2017	2018
Export	4.770,7	4.793,8	5.338,5	5.942,0	5.195,7
Import	4.375,0	4.351,9	4.480,9	5.242,1	5.792,0
Handelsbalans	395,7	441,9	857,6	699,9	-596,3
Export: variatie (in %)	-3,1	0,5	11,4	11,3	-12,6
Import: variatie (in %)	10,6	-0,5	3,0	17,0	10,5

De Belgische **handelsbalans** voor goederen met Zwitserland, die in 2014 een overschot van EUR 395,7 miljoen vertoonde, zag haar positief balans totaal een jaar later toenemen tot EUR 441,9 miljoen doordat de uitvoer lichtjes toenam terwijl de invoer met hetzelfde percentage daalde. Aangezien de waarde van de export in 2016 sterker steeg dan die van de invoer, groeide het handelssurplus dat jaar tot EUR 857,6

miljoen. Nadat België in 2017 nog voor een bedrag van EUR 699,9 miljoen meer exporteerde aan goederen naar Zwitserland dan het uit dit land importeerde, werd het balans totaal in 2018 negatief. Terwijl de uitvoer er afgelopen jaar met meer dan 10% op achteruit ging, bleef de invoer verder groeien. Hierdoor veranderde het surplus op de balans in een tekort van EUR 596,3 miljoen.

GRAFIEK 1: VARIATIE VAN DE IN- EN UITVOER (IN %)

De gestegen invoer van chemische producten en optische instrumenten zorgde er in 2014 mee voor dat de totale Belgische **import** van goederen uit Zwitserland met 10,6% toenam. Nadat de gedaalde invoer van edelstenen en edelmetalen er een jaar later mee voor had gezorgd dat de totale import met 0,5% was afgenomen, werd in 2016 een toename van 3,0% opgetekend. Mede door de sterk gestegen invoer van chemische producten kende de totale import uit Zwitserland in 2017 met 17,0% haar sterkste toename van de laatste vijf jaar, waarna het groeipercentage het voorbije jaar uitkwam op 10,5%.

Mede door de verminderde uitvoer van minerale producten, daalde de totale Belgische **export** van goederen naar Zwitserland in 2014 met 3,1%. In 2015 werd voorzichtig het herstel ingezet met een toename van 0,5%, waarna het groeipercentage in 2016 en 2017 achtereenvolgens 11,4% en 11,3% bedroeg en dit voornamelijk met dank aan de rubriek chemische producten. Doordat de waarde van deze sectie in 2018 sterk daalde, is ook de totale Belgische export van goederen naar Zwitserland er het voorbije jaar met 12,6% op achteruit gegaan.

3.1.1 EXPORT

In 2018 namen **chemische producten** de koppositie in voor wat de Belgische export van goederen naar Zwitserland betreft. Met een totaal van iets meer dan EUR 1,4 miljard nam deze groep van producten 27,3% van de uitvoer voor haar rekening. Deze sectie had vooral betrekking op 'vaccins voor mensen' en 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'.

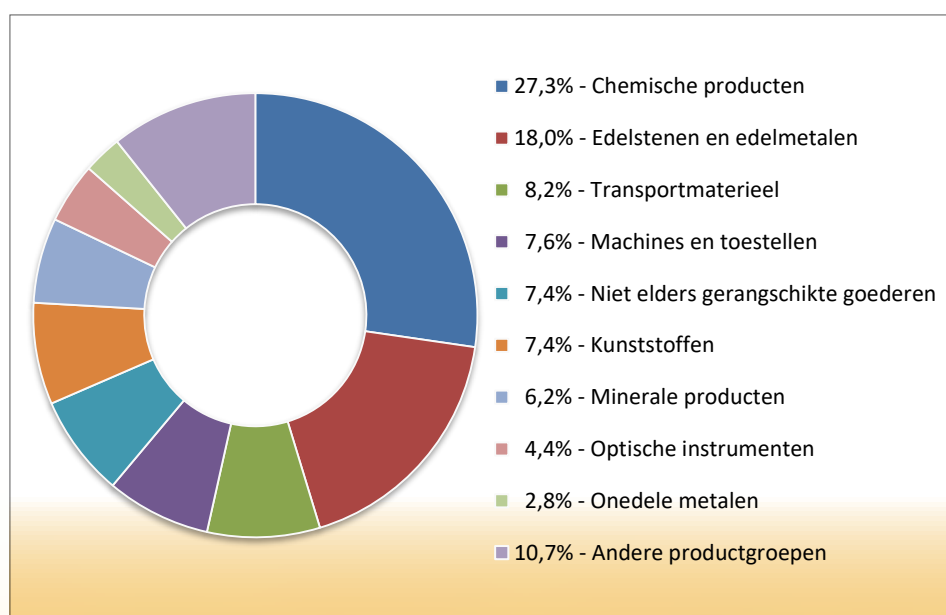
Edelstenen en edelmetalen (belangrijkste sub-secties: 'goud', 'resten en afval, van edele metalen of van metalen geplateerd met edele metalen' en 'diamant') vertegenwoordigden met een totaal van EUR 935,8 miljoen een aandeel van 18,0% in de totale uitvoer.

Transportmaterieel (belangrijkste sub-sectie: 'automobielen en andere motorvoertuigen hoofdzakelijk ontworpen voor personen-vervoer'), vervulde de top drie met een aandeel van 8,2%, hetzij een bedrag van EUR 427,9 miljoen.

Andere secties met een aandeel van meer dan 5,0% in de export waren:

- **machines en toestellen:** EUR 392,8 miljoen, hetzij een aandeel van 7,6%;
- **niet elders gerangschikte goederen:** EUR 384,8 miljoen, hetzij een aandeel van 7,4%;
- **kunststoffen:** EUR 384,0 miljoen, hetzij een aandeel van 7,4% en
- **minerale producten:** EUR 320,1 miljoen, hetzij een aandeel van 6,2%.

GRAFIEK 2: BELGISCHE UITVOER NAAR ZWITSERLAND GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2018 - IN %)

De onderstaande grafiek toont aan dat van de tien belangrijkste productgroepen die van **edelstenen en edelmetalen** de sterkste procentuele groei liet optekenen in 2018. De uitvoer hiervan steeg met EUR 58,3 miljoen (+6,6%) en dit in grote mate met dank aan de sub-secties 'goud' en 'resten en afval, van edele metalen of van metalen geplateerd met edele metalen'.

De waarde van **machines en toestellen** (+0,0%) bleef procentueel gezien stabiel in vergelijking met een jaar eerder.

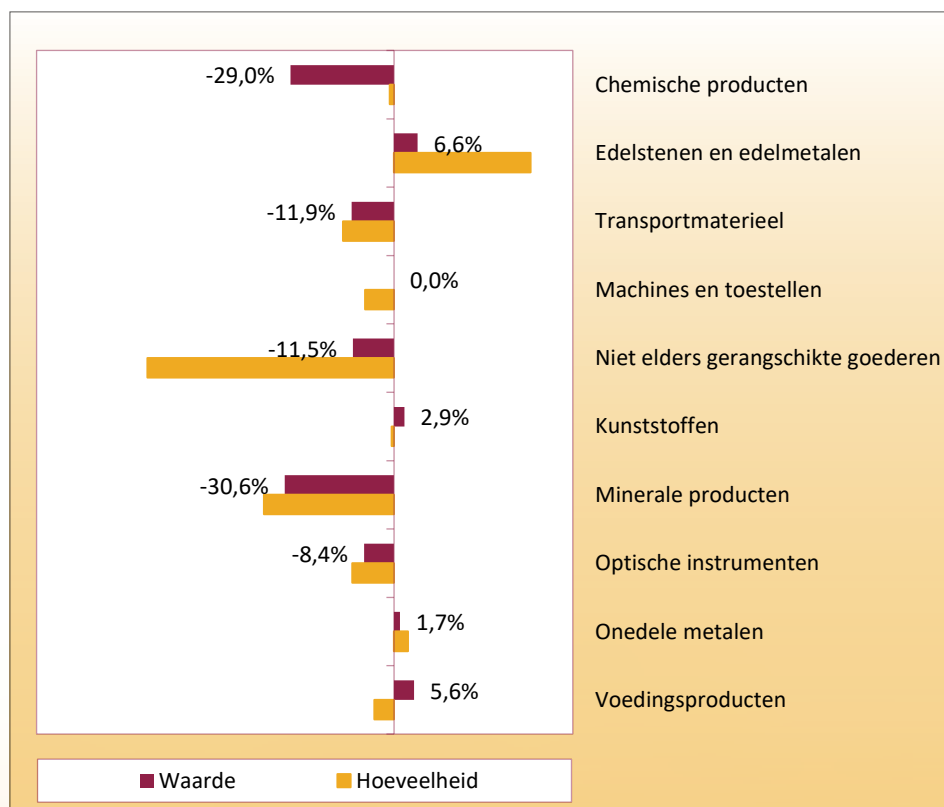
De drie overige productgroepen uit de top tien waarvan de waarde groeide, waren **kunststoffen, onedele metalen** en **voedingsproducten**. De uitvoer van de eerste rubriek groeide met 2,9% (+EUR 10,8 miljoen), terwijl die van de twee overige er met

respectievelijk 1,7% (+EUR 2,4 miljoen) en 5,6% (+EUR 6,7 miljoen) op vooruit ging.

Chemische producten, die in 2018 de eerste plaats innamen in de export naar Zwitserland, zagen hun waarde het voorbije jaar met maar liefst 29,0% (-EUR 579,1 miljoen) afnemen en dit voornamelijk door de verminderde uitvoer van 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'. Mede hierdoor is ook de totale Belgische export van goederen naar Zwitserland afgelopen jaar met 12,6% gedaald.

De overige productgroepen uit de top tien waarvan de export in 2018 verminderde, lieten een daling optekenen die varieerde van 8,4% (**optische instrumenten**) tot 30,6% (**minerale producten**). De achteruitgang van deze laatste sectie was het gevolg van de lagere uitvoer van 'aardolie en olie uit bitumineuze mineralen'.

GRAFIEK 3: VARIATIE VAN DE UITVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – ZWITSERLAND – 2018/2017 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

3.1.2 IMPORT

De Belgische import van goederen uit Zwitserland wordt traditioneel gedomineerd door **chemische producten**. De invoer hiervan, die voornamelijk uit 'vaccins voor mensen' en 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik' bestond, bedroeg het voorbije jaar bijna EUR 3,9 miljard en vertegenwoordigde een aandeel van 67,1%.

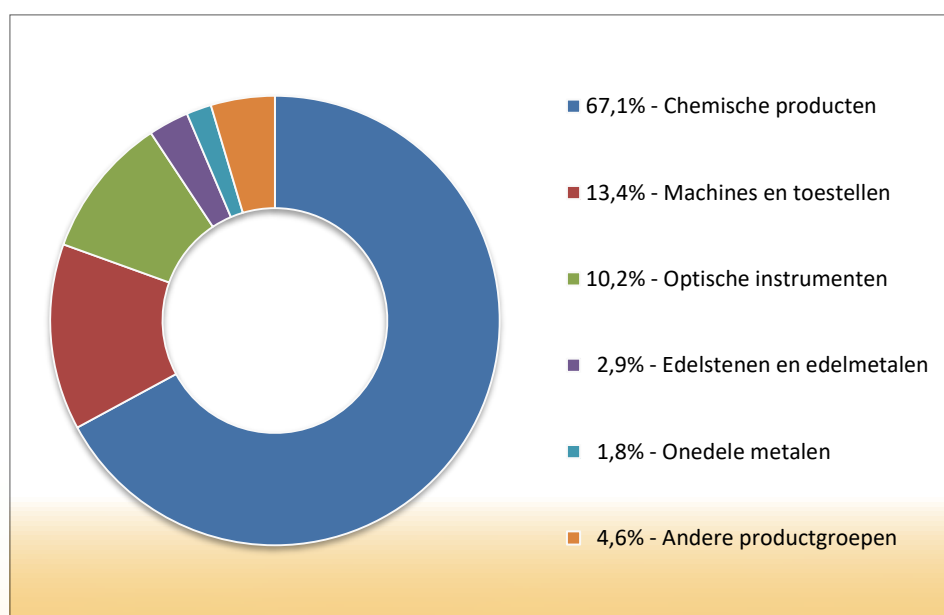
Machines en toestellen (belangrijkste sub-secties: 'machines en toestellen die gebruikt worden om te drukken met behulp van drukplaten en drukcilinders' en 'toestellen, apparaten, inrichtingen en laboratorium-uitrusting, ook indien elektrisch verhit, voor de behandeling van stoffen volgens werkwijzen waarbij temperatuurverandering nodig is') namen met een totaal van EUR 776,6 miljoen een aandeel van 13,4% in de totale invoer voor zich.

De rubriek **optische instrumenten** (belangrijkste sub-sectie: 'orthopedische artikelen en toestellen' en 'instrumenten, apparaten en toestellen voor de geneeskunde, voor de chirurgie, voor de tandheelkunde of voor de veeartsenijkunde') vervulde de top drie van belangrijkste Belgische importsecties. De waarde hiervan was goed voor EUR 591,1 miljoen, hetzij een aandeel van 10,2%.

De enige overige secties die eveneens een aandeel van meer dan 1,0% in de invoer vertegenwoordigden, waren:

- **edelstenen en edelmetalen**: EUR 170,0 miljoen, hetzij een aandeel van 2,9% en
- **onedele metalen**: EUR 102,3 miljoen, hetzij een aandeel van 1,8%.

GRAFIEK 4: BELGISCHE INVOER UIT ZWITSERLAND GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2018 - IN %)

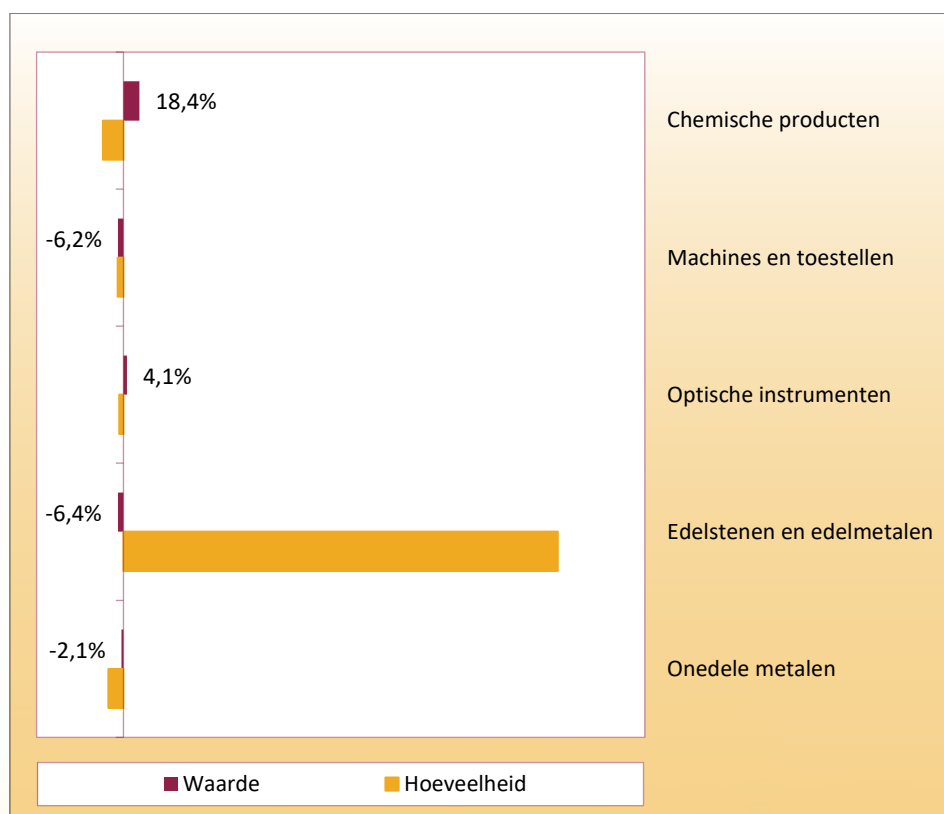
De sectie **chemische producten** vertegenwoordigde in 2018 twee derde van de totale Belgische import uit Zwitserland. De groei met 18,4% (+EUR 604,3 miljoen) was voornamelijk het gevolg van de hogere invoer van 'vaccins voor mensen' en 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'. De toename van deze rubriek was meteen ook de voornaamste reden voor de algemene stijging van de import met 10,5%.

De invoer van **optische instrumenten** steeg door de hogere waarde voor 'orthopedische artikelen en toestellen' en 'instrumenten, apparaten en toestellen voor de geneeskunde, voor de chirurgie, voor de tandheelkunde of voor de veeartsenijkunde' van EUR 567,8 miljoen in 2017 tot EUR 591,1 miljoen het voorbije jaar.

Terwijl de waarde van **edelstenen en edelmetalen** met 6,4% (-EUR 11,6 miljoen) afnam in 2018, ging de ingevoerde hoeveelheid er onder impuls van de sub-sectie 'resten en afval, van edele metalen of van metalen geplateerd met edele metalen' wel sterk op vooruit. Deze sub-rubriek had echter weinig tot geen impact op de evolutie van de waarde.

Machines en toestellen en **onedele metalen** waren de twee overige productgroepen die een aandeel van meer dan 1,0% in de invoer vertegenwoordigden. De waarde van de eerstgenoemde rubriek verminderde het voorbije jaar met 6,2% (-EUR 51,2 miljoen), terwijl die van de laatste er met 2,1% (-EUR 2,2 miljoen) op achteruit ging.

GRAFIEK 5: VARIATIE VAN DE INVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – ZWITSERLAND – 2018/2017 (IN WAARDE EN HOEEVEELHEID)

3.1.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN GOEDEREN NA DE EERSTE NEGEN MAANDEN VAN 2019

EXPORT

De Belgische **export** van goederen naar Zwitserland bedroeg iets minder dan EUR 4,4 miljard na afloop van de eerste negen maanden van 2019, dit is een stijging van 7,2% (+EUR 291,3 miljoen) vergeleken met de overeenkomstige periode van 2018.

Dat de totale Belgische uitvoer van goederen naar Zwitserland na de eerste negen maanden van 2019 een hoger bedrag voor zich nam dan na de overeenkomstige periode een jaar eerder, lag voor een groot deel aan de sectie **edelstenen en edelmetalen**. Deze rubriek had na de periode onder beschouwing de eerste plaats overgenomen met een aandeel van 26,1% en een bedrag van ruim EUR 1,1 miljard. De waarde van deze groep van producten was met 47,4% (+EUR 365,7 miljoen) toegenomen in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder.

IMPORT

De Belgische **import** van goederen uit Zwitserland bedroeg iets minder dan EUR 6,6 miljard na de eerste negen maanden van 2019. Dit is een vooruitgang van 59,1% (+EUR 2,4 miljard) in vergelijking met dezelfde periode van 2018.

Na afloop van de eerste negen maanden van 2019 had de sectie **chemische producten** met 78,2% en een bedrag van ruim EUR 5,1 miljard nog steeds autoritair de eerste plaats behouden. Het feit dat de invoer hiervan na de periode onder beschouwing 87,6% (+EUR 2,4 miljard) hoger lag dan een jaar eerder was ook meteen de voornaamste reden voor de

De rubriek **chemische producten** was na de eerste negen maanden van 2019 teruggevallen naar de tweede plaats ten gevolge een achteruitgang van 8,4% (-EUR 95,4 miljoen). Deze groep van producten vertegenwoordigde nog een bedrag van iets meer dan EUR 1,0 miljard, hetzij een aandeel van 23,8% in de totale export.

De sectie **minerale producten** vervulde na de periode onder beschouwing de top drie met een aandeel van 12,3% en een bedrag van EUR 535,9 miljoen. Ook deze groep van producten had bijgedragen aan de groei van de Belgische uitvoer van goederen naar Zwitserland. In vergelijking met een jaar eerder was de waarde hiervan immers met 115,9% (+EUR 287,7 miljoen) gestegen.

gestegen Belgische invoer van goederen uit Zwitserland.

Machines en toestellen bezetten de tweede plaats met een aandeel van 8,6% en een waarde van EUR 563,8 miljoen. De waarde hiervan was met 1,8% (+EUR 10,0 miljoen) toegenomen.

Door een stijging van de invoer met 18,5% (+EUR 79,5 miljoen) was de waarde van de sectie **optische instrumenten** toegenomen tot EUR 509,7 miljoen. Na de eerste negen maanden van 2019 vervulde deze groep van producten de top drie aan invoerzijde met een aandeel van 7,8%.

3.2 HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

In 2018 nam de waarde van de Belgische **export** van diensten naar Zwitserland met 17,3% (-EUR 1.295,5 miljoen) af, van bijna EUR 7,5 miljard tot iets minder dan **EUR 6,2 miljard**. Dit maakte van het land de **6de** belangrijkste klant van België in de totale uitvoer van diensten, na het Verenigd Koninkrijk, maar voor Luxemburg. Het aandeel van dit land in de totale Belgische export van diensten bedroeg afgelopen jaar 6,3%.

De Belgische **import** van diensten uit Zwitserland vertegenwoordigde in 2018 een

waarde van **EUR 4,0 miljard**, hetzij een achteruitgang van 2,3% (-EUR 94,4 miljoen) in vergelijking met het jaar voordien. Zwitserland was in 2018 de **9de** belangrijkste leverancier van diensten aan België, na Ierland, maar voor Spanje met een aandeel van 3,3% in de totale Belgische import van diensten.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie m.b.t. de Belgische handel in diensten met Zwitserland voor de periode **2016-2018**.

TABEL 4: EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE HANDEL IN DIENSTEN MET ZWITSERLAND

(In miljoen €)	2016	2017	2018
Export	6.364,9	7.468,8	6.173,4
Import	3.857,2	4.111,0	4.016,6
Handelsbalans	2.507,7	3.357,8	2.156,8
Export: variatie (in %)	-7,7	17,3	-17,3
Import: variatie (in %)	-32,9	6,6	-2,3

Aangezien de uitvoer van diensten naar Zwitserland van 2016 tot 2018 telkens groter was dan de invoer ervan, vertoonde de **dienstenbalans** de voorbije drie jaar een surplus in het voordeel van België.

De Belgische dienstenbalans met Zwitserland, die in 2016 een overschot van EUR 2,5 miljard liet optekenen, registreerde een jaar later een surplus van iets minder dan EUR 3,4 miljard doordat de waarde van de uitvoer sterker

toenam dan die van de invoer. In 2018 daalde de export echter ook in sterkere mate dan de import, waardoor het overschot op de balans het afgelopen jaar werd gereduceerd tot EUR 2,2 miljard.

De balans voor diensten stond in 2018 in contrast met de goederenbalans, aangezien deze laatste het voorbije jaar in het nadeel van ons land was.

3.2.1 EXPORT

In 2018 waren **andere commerciële diensten** de belangrijkste categorie in de Belgische **export** van diensten naar Zwitserland met een aandeel van 35,5%, hetzij net geen EUR 2,2 miljard. Deze rubriek bestaat o.a. uit 'transitohandel', 'operationele leasing-diensten', 'juridisch, accountancy- en managementadvies en public relations', 'audit, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten' en 'reclamewezen, marktonderzoek en opinie-onderzoek'. **Product gerelateerde diensten** bezetten plaats twee met 31,0% en **vervoer** nam plaats drie in met een aandeel van 25,8%.

De sterkste procentuele groei uit de top vijf werd in 2018 opgetekend door **communicatie**. De waarde van deze rubriek steeg afgelopen jaar met 3,3% (+EUR 14,5 miljoen).

De sectie **product gerelateerde diensten** was de enige overige dienstengroep uit de top vijf

waarvan de uitvoer in 2018 toenam. De waarde hiervan groeide met EUR 12,5 miljoen (+0,7%) tot EUR 1.912,9 miljoen.

Ondanks de positieve evolutie van de hiervoor vermelde rubrieken is de totale Belgische uitvoer van diensten naar Zwitserland er in 2018 toch met 17,3% op achteruit gegaan. Dit lag vooral aan het feit dat de waarde van **andere commerciële diensten** met EUR 507,8 miljoen (-18,8%) afnam tot iets minder dan EUR 2,2 miljard.

Financiële diensten, die in 2017 nog goed waren voor EUR 143,3 miljoen, vertoonden in 2018 een negatieve waarde van 478,2 miljoen.

De negatieve impact van o.a. **vervoer** (-5,1%, hetzij -EUR 86,1 miljoen) en **royalties en licenties** (-31,4%, hetzij -EUR 59,4 miljoen) op het algemene resultaat was minder significant.

TABEL 5: BELGISCHE EXPORT NAAR ZWITSERLAND VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

(In miljoen €)	2017	2018	2018/2017 Var. (in %)	2018 Aandeel (in %)
Andere commerciële diensten	2.699,2	2.191,4	-18,8	35,5
Product gerelateerde diensten	1.900,4	1.912,9	0,7	31,0
Vervoer	1.681,5	1.595,4	-5,1	25,8
Communicatie	447,0	461,5	3,3	7,5
Royalties en licenties	189,0	129,6	-31,4	2,1
Andere diensten	551,8	-117,5	-121,3	-1,9
Totaal	7.468,8	6.173,4	-17,3	100,0

3.2.2 IMPORT

In 2018 bestond de totale Belgische **import** van diensten uit Zwitserland voor 38,4% uit **vervoer**. Deze sectie, die o.a. is samengesteld uit zeevervoer, luchtvervoer, spoorvervoer, vervoer over de weg en vervoer over de binnenwateren, was goed voor een waarde van ruim EUR 1,5 miljard. **Andere commerciële diensten** en **communicatie** vervulldigden de top drie met een aandeel van respectievelijk 36,6% en 5,9%.

De sterkste procentuele groei werd in 2018 opgetekend door **constructie**. De waarde van deze rubriek steeg met 105,4%, van EUR 96,9 miljoen in 2017 tot EUR 198,9 miljoen een jaar later.

Ondanks de groei van de hierboven vermelde rubriek en de gestegen waarde voor **andere commerciële diensten** (+3,5%, hetzij +EUR 50,1 miljoen) is de totale Belgische import van diensten uit Zwitserland er in 2018 met 2,3% op achteruit gegaan. Dit lag in de eerste plaats aan het feit dat de waarde van **vervoer** met EUR 210,5 miljoen (-12,0%) afnam tot iets meer dan EUR 1,5 miljard.

De negatieve impact van **communicatie** (-5,3%, hetzij -EUR 13,3 miljoen), **royalties en licenties** (-0,7%, hetzij -EUR 1,5 miljoen) en de **andere diensten** (-5,5%, hetzij -EUR 21,3 miljoen) op het algemene resultaat was minder significant.

TABEL 6: BELGISCHE IMPORT UIT ZWITSERLAND VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

(In miljoen €)	2017	2018	2018/2017 Var. (in %)	2018 Aandeel (in %)
Vervoer	1.753,3	1.542,8	-12,0	38,4
Andere commerciële diensten	1.419,7	1.469,8	3,5	36,6
Communicatie	250,1	236,8	-5,3	5,9
Royalties en licenties	203,0	201,5	-0,7	5,0
Constructie	96,9	198,9	105,4	5,0
Andere diensten	388,0	366,7	-5,5	9,1
Totaal	4.111,0	4.016,6	-2,3	100,0

3.2.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN DIENSTEN NA DE EERSTE NEGEN MAANDEN VAN 2019

EXPORT

Volgens de beschikbare gegevens voor 2019 bedroeg de Belgische **export** van diensten naar Zwitserland bijna EUR 5,5 miljard na de eerste negen maanden. Dit is een stijging van 9,4% (+EUR 468,6 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2018.

De rubriek **andere commerciële diensten** had na de eerste negen maanden van 2019 de eerste plaats behouden met net geen EUR 1,6 miljard of 29,1%. De uitvoer hiervan was echter met EUR 0,6 miljoen (-0,0%) afgenomen.

De waarde van **vervoer** was er met 4,3% (+EUR 50,5 miljoen) op vooruit gegaan na de eerste negen maanden van 2019. Zij was goed voor iets meer dan EUR 1,2 miljard, hetzij een aandeel van 22,6% in de totale export.

Als gevolg van een daling van 28,8% (-EUR 404,0 miljoen) viel de sectie **product gerelateerde diensten** terug van de tweede naar de derde plaats in de uitvoer met een aandeel van 18,3% en een bedrag van exact EUR 1,0 miljard.

Dat de totale Belgische uitvoer van diensten naar Zwitserland ondanks de achteruitgang van de hiervoor vermelde sectie toch was toegenomen, lag vooral aan de rubriek **constructie**. De waarde hiervan was na de periode onder beschouwing immers gestegen tot EUR 681,1 miljoen in vergelijking met slechts EUR 29,6 miljoen een jaar eerder.

IMPORT

De Belgische **import** van diensten uit Zwitserland bedroeg EUR 2,6 miljard na afloop van de eerste negen maanden van 2019. Dit is een daling van 11,1% (-EUR 328,0 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2018.

Vervoer had de eerste plaats in de invoer behouden met een aandeel van 41,6%. De waarde hiervan was na de periode onder beschouwing echter met 5,7% (-EUR 66,2 miljoen) gedaald tot net geen EUR 1,1 miljard. Hiermee vertegenwoordigde het een aandeel van 41,6%.

De algemene afname in de invoer was ook deels te wijten aan de achteruitgang van de sectie **andere commerciële diensten**. De waarde hiervan was na de eerste negen maanden van 2019 immers met 13,8% (-EUR 143,9 miljoen) verminderd. Hiermee vertegenwoordigde het een aandeel van 34,3% en een bedrag van EUR 897,8 miljoen.

De waarde van **communicatie** was er met 12,0% (+EUR 21,2 miljoen) op vooruit gegaan en bedroeg EUR 198,1 miljoen na de eerste negen maanden van 2019. Zij nam een aandeel van 7,6% in de totale Belgische invoer van diensten uit Zwitserland voor zich.

4 ENKELE ECONOMISCHE INDICATOREN - ZWITSERLAND

Economische structuur (2018 - schattingen):	
BBP	705,5 miljard USD
Groeipercentage van het BBP	2,5%
Inflatie	0,9%
Uitvoer van goederen (FOB)	314,1 miljard USD
Invoer van goederen (FOB)	277,2 miljard USD
Handelsbalans	36,9 miljard USD
Bevolking	8,3 miljoen
Werkloosheidsgraad	2,6%
Voornaamste klanten (2018): in % van het totaal	
Duitsland	15,3
Verenigde Staten	14,0
Verenigd Koninkrijk	9,1
China	6,9
Voornaamste leveranciers (2018): in % van het totaal	
Duitsland	20,9
Verenigde Staten	7,9
Italië	7,6
Verenigd Koninkrijk	7,3
Voornaamste uitgevoerde producten (2018): in % van het totaal	
Geneesmiddelen	26,4
Juwelen en edele metalen	25,5
Machines (incl. computers)	7,3
Voornaamste ingevoerde producten (2018): in % van het totaal	
Juwelen en edele metalen	31,2
Geneesmiddelen	11,4
Machines (incl. computers)	7,1

Bronnen: CIA World Factbook en World's top exports and imports

5 METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN

5.1 CONCEPT

Twee concepten kunnen gebruikt worden voor het bepalen van de statistieken betreffende de buitenlandse handel van goederen: het communautair concept of het nationaal concept.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel maakt gebruik van de gegevens volgens het communautair concept, aangezien deze ook door Eurostat aangewend worden. De statistieken die hier geleverd worden, zijn vergelijkbaar met de gegevens van de andere Europese landen alsook diegene die gebruikt worden in de publicaties van de Europese Unie. De definitie van beide concepten wordt hieronder gegeven:

HET COMMUNAUTAIR CONCEPT

Een set van gegevens wordt berekend volgens de door de Europese Commissie vastgelegde regels. Deze cijfers over de in- en uitvoer van goederen - ook genaamd «**cijfers volgens communautair concept**» of «cijfers volgens EU concept» - omvatten, grosso modo, de goederen die de landsgrenzen overschrijden, met uitzondering van goederen in transit en enkele eerder onbeduidende tijdelijke goederenbewegingen. Het voordeel van deze statistieken «volgens communautair concept» is dat ze vergelijkbaar zijn met de cijfers van de andere lidstaten van de Europese Unie.

HET NATIONAAL CONCEPT

Een tweede set van gegevens wordt berekend volgens regels die nationaal in België werden vastgelegd door de Nationale Bank van België (NBB), de instantie die in België bevoegd is voor de berekening van onder andere de in- en uitvoer statistieken voor rekening van het INR. Die set van cijfers over de in- en uitvoer - ook genaamd «**cijfers volgens nationaal concept**» - is een afgeleide van de eerste set en omvat enkel de in- en uitvoerbewegingen waarbij ingezetenen betrokken zijn. Deze tweede set van cijfers is noodzakelijk voor een correcte integratie van de cijfers over de buitenlandse handel in de cijfers van de betalingsbalans en de nationale rekeningen, omdat ze een beeld geven van de goederenhandel van Belgische ingezetenen met het buitenland. De cijfers volgens «communautair concept» omvatten immers een aanzienlijke hoeveelheid handel waarbij geen Belgische ingezetenen betrokken zijn.

5.2 INDEX VAN DE EENHEIDSPRIJS IN DE IN- EN UITVOER

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van de index van de eenheidsprijs van goederen in de import en de export voor België (met de wereld).

Dankzij deze index kan de algemene evolutie van de prijs van goederen worden geanalyseerd. Dit laat dan op zijn beurt weer toe om de globale evolutie van de Belgische import en export in perspectief te zien door te bepalen welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in de prijs (en dus ook welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in hoeveelheden).

De tabel moet als volgt geïnterpreteerd worden:

als een product een exportwaarde had van EUR 100 in 2010, dan heeft dit product **gemiddeld** een exportwaarde van EUR 112,3 in 2018. Hetzelfde principe geldt ook voor de import. Als een product een importwaarde heeft van EUR 100 in 2010, heeft ditzelfde product een importwaarde van EUR 115,5 in 2018.

TABEL 7: INDEX VAN DE EENHEIDSWAARDE VAN DE TOTALE EXPORT EN IMPORT VAN BELGIË (2010=100)

	Export	Import
2002	86,1	82,1
2003	85,0	81,1
2004	86,4	83,2
2005	90,9	89,0
2006	94,3	93,1
2007	96,6	94,2
2008	100,4	100,8
2009	93,8	92,4
2010	100,0	100,0
2011	106,8	109,1
2012	109,4	112,9
2013	108,6	111,9
2014	107,3	109,9
2015	106,7	108,1
2016	103,8	103,9
2017	109,0	110,3
2018	112,3	115,5

6 BRONNEN

WERELDBANK — WWW.WORLDBANK.ORG

NATIONALE BANK VAN BELGIË — WWW.NBB.BE

CREDENDO GROUP — WWW.CREDENDOGROUP.COM

CIA WORLD FACTBOOK — WWW.CIA.GOV

DIRECTORATE-GENERAL COMMERCE, EUROPEAN COMMISSION — [HTTP://EC.EUROPA.EU/TRADE](http://EC.EUROPA.EU/TRADE)

EUROSTAT, EUROPESE COMMISSIE — [HTTP://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT](http://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT)

WERELDHANDELSORGANISATIE — WWW.WTO.ORG

7 CONTACTEN

STUDIES EN STATISTIEKEN

CHRISTELLE CHARLIER

DIRECTEUR

☎ +32 2 206 35 78

✉ CHRISTELLE.CHARLIER@ABH-ACE.BE

DENNIS GIJSBRECHTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 73

✉ DENNIS.GIJSBRECHTS@ABH-ACE.BE

CÉDRIC CLUDTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 64

✉ CEDRIC.CLUDTS@ABH-ACE.BE

Datum van publicatie: Februari 2020

Verantwoordelijke uitgever: Fabienne L'Hoost

Tekstschrijver: Dennis Gijsbrechts

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kan het Agentschap voor Buitenlandse Handel niet verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Het kan evenmin verantwoordelijk worden gehouden voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze nota. Deze nota heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

Overname gegevens is toegelaten mits bronvermelding.

**Agentschap voor
Buitenlandse Handel**

Agentschap voor Buitenlandse Handel
Montoyerstraat 3 – 1000 Brussel • België
+32 2 206 35 11 • www.abh-ace.be